

תשובות הרב נגר - מעיין המתגבר

מאת: מרדכי יצהרי

ראש העין צריכה לחגוג השבוע בעקבות הוצאת ספרו השני של הרה"ג שלום נגר, תושב העיר שגדל והתחנך בה מאז ילדותו. "תשובות הרב נגר" הוא ספרו השני, העוסק בשאלות שהופנו אליו ממקומות רבים, לרבות שאלות מרבנים בחו"ל כמו הרב שלמה מניו יורק שהיה אחד מתלמידיו של האדמו"ר מבאלז - מופת הדור.

הספר הראשון מפרי עטו של הרב נגר יצא לאור לפני כשנה תחת השם: "תשובות הרב קאפח" אל הרב נגר. הספר עוסק בשאלות שהפנה הרב נגר אל הרה"ג יוסף קאפח במשך השנים תשל"ד - תשל"ז. תשובות הרב קאפח, שימשו לו רקע להרחבה פרשנית והבאת מובאות ואסמכתאות ממקורות שונים וזכו לניתוח מעמיק מבחינות הלכתיות, השוואות עם מקורות ראשונים ואחרונים, וביסוסן המעוגן במורשת יהדות תימן מדורי דורות. הספר, דן בהלכות אבילות ובמנהגים שהיו קיימים, כגון תלישת עשבים לאחר שחוזרים מבית הקברות, ומנהגים רבים כגון הבאת ספר תורה לבית האבל, בעניני אכילת "נַעֲלָה" לפני ברכת המזון, דין יין מבושל וכיוצא בזה. ספר זה (חלק א') משתרע על 467 עמודים ויצא לאור בהוצאה מכובדת "נוסח תימן" - שגיב מחפ"ד.

על חשיבות הספר הזה, כתב הרה"ג המנוח מרן עובדיה יוסף ביום ה' תשרי תשע"ג אל הרב נגר, בזו הלשון: "הרה"ג רבי שלום נגר שליט"א, מלפנים רבה של העיר אריאל, אשר נשא ונתן עימו (עם הרב קאפח) במשך 35 שנים בהלכה ובדברי רבותינו הפוסקים, וכביר מצאה ידו לסדר הדברים בטוב טעם ודעת, בבקאות רבה ובסברא ישרה, אשרי יולדתו, צינה וסוחרה אמיתו, ולפעלא טבא אמינא איישר חיליה לאוריתא". בסיום מכתבו של הרב עובדיה יוסף זצ"ל, אל הרב נגר כתב: "יאסיים בברכה להרה"ג המחבר שליט"א, שיזכה לברך על המוגמר בקרב ימים, ויפוצו מעיינותיו חוצה להגדיל תורה ולהאדירה... ועוד יעלה מעלה מעלה לגאון ולתפארת, ירום ונשא מאוד, והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו ועלחו לא יכול וכל אשר יעשה יצליח".

ספרו השני "תשובות הרב נגר" שיצא לאור השבוע, מלא פניני חכמה ודעת המספקים תשובות לשואליו בנושאים הלכתיים רבים. הספר עוסק במתן תשובות בנושאים שונים, כגון ענין האתרוג התימני, ביסוד מנהג יהודי תימן בקשן כריכות ציצית, הנחת תפילין, ענין תפן החי עם גוף ומי ראוי להיות שליח ציבור ונושאים רבים הקשורים במנהגי אבות ראשונים ומנהגי יהדות תימן. ספר זה משתרע על 470 עמודים (חלק א') וגם הוא יצא לאור בהוצאת "נוסח תימן" כני"ל. כפי שכולנו מכירים את הרב המתבר, הוא לא נוהג להתיימר במירב ידיעותיו כפי שנוהגים כמה אנשים שמתוך שיקם אתה עומד על טיבם ולפעמים נוהגים ביומרות מכלי ריק, בבחינת "אסתירא בלגיא קיש קיש" קר"א". הרב נגר ינק תורה ממעיינות מתגברים לא רק בישיבות הגדולות אלא בעיקר משאיבה רוחנית ותורנית ממקורות עתיקים מְפָּיִם ומגדולי הכמים שהלכו לעולמם, וגם מכתבי יד של חכמי הדור שהניחו תורתם בכתב יד לאנשים מעמיקים כמוהו. הרב נגר נולד בתימן ביום שבי"ק, י"ד אלול שנת התשי"ז, ברני"ח לשטרות (30.8.1947). בילדותו כשהיה בן שנתים, עלה עם הוריו ארצה במסגרת מבצע "על כנפי נשרים" או כפי שכינהו אז "מרבד הקסמים".

בארץ, למד בבית הספר "ייסודי התורה" בראש העין, ארבע שנים בישיבת "השרון" לאחר מכן, המשך ללמוד בישיבה הגבוהה בחברון - ירושלים.

ביום ר"ח כסלו תשמ"ג (1983) הוכתר במעמד רב ונשגב של רבנים ודיינים, שרים ואישי ציבור, ובמשך עשרים ושבע שנים עשה חיל ב"אריאל" בהרצות תורה לשוחרי חכמה ודעת, ולא רק באריאל בלבד, אלא בכל יישובי השומרון בכלל, ובראש העין בפרט. מלבר האמור לעיל הוא גם הוא משמש ראש כולל "בית מדרש יחיאל" שבן לומדים אנשים משכילים למעלה מארבעים שנה בראש העין.

מהיכרותי ומביקורי אצלו, התרשמתי למיטב ידיעתי שאין רבנים רבים כמוהו בראש העין המואיקים כתבי יד רבים וצילומי כתבי יד המצויים בארכיונים בחו"ל שעניי חוקרים לא שֹׁפְתָם, בעיקר במוזיאונים יוקרתיים בארצות אירופה.

אין לי ספק, שרבים מתושבי העיר ומחוצה לה מכירים את צניעותו ושפלות רוחו בשיחו עם הבריות. אדם ענותן ובעל שאר רוח שאינו מבליט את כישוריו וידיעותיו התורנית המרובות בעניני הלכה ובפסיקות הלכתיות של גדולי תורה ובינה. הוא חייכן, מדבר עם כל אדם בפשטות כך שרבים מבני המקום אינם מכירים את עומק ידיעותיו ומחשבתו הפוריה בנושאים הלכתיים, ובלו ספק יש בספרו תרומה רבה לתלמידי חכמים המעוניינים להעשיר את ידיעותיהם ולהרחיב את אופקיהם הרוחניים והאינטלקטואליים.